

Content in context met LibGuides

Academische bibliotheken beschikken over een keur aan content. In de loop der jaren is content steeds meer digitaal geworden, en nemen de hoeveelheden steeds meer toe. De klant van de bibliotheek dreigt hierdoor het overzicht en contact met de content te verliezen. LibGuides is door de Bibliotheek ingezet als instrument om de content weer in context te brengen.

Bibliotheekcontent bestond een decennium geleden nog bijna uitsluitend uit papier. Anno 2012 is bibliotheekcontent steeds vaker digitaal van karakter. Voor bibliotheken een belangrijke ontwikkeling, omdat het adequaat gidsen van de klant door alle beschikbare content één van de hoofdtaken is.

Probleem was dat bibliotheken in eerste instantie niet beschikten over instrumenten om de klant ook door digitale content te gidsen. Een catalogus is hiervoor bijvoorbeeld minder geschikt, omdat catalogi sterker zijn gericht op papieren content. Bibliotheken zoeken dus andere oplossingen voor het gidsen van hun klanten door alle beschikbare content: papier en digitaal.

Bibliotheekgidsen

Bibliotheken zien het gidsen van hun klanten van oudsher als een primaire taak¹. In eerste instantie vond dit grotendeels plaats door het maken en beschikbaar stellen van papieren handleidingen. De ontwikkeling van fysieke naar digitale content zorgde dat bibliotheken naar alternatieven gingen uitkijken. Het vermelden van een URL (Uniform Resource Locator; het adres van een website) in een papieren handleiding is immers weinig effectief. Gebruik maken van een digitale omgeving was in dit kader een logische stap, bijvoorbeeld een webplatform.

De auteurs

Bert Huizing en Sjouke Kuindersma zijn Informatie- en Collectiespecialist bij respectievelijk de Vakbibliotheek Economie en Bedrijfskunde / Ruimtelijke Wetenschappen en de Vakbibliotheek Wiskunde en Natuurwetenschappen

figuur 1

De technieken en de randvoorwaarden van een webplatform zoals dat van de RUG werkten echter weinig bevredigend. Voor makers van bibliotheekgidsen werkte het webplatform hierbij te hoogdrempelig. Reden om op zoek te gaan naar alternatieven, bijvoorbeeld in de context van content management systemen.

Content management systemen

Content management systemen (CMS'en) kwamen op aan het begin van de 21e eeuw. CMS'en beschikken in veel gevallen over enkele specifieke kenmerken² waarmee deze interessant worden voor het maken van bibliotheekgidsen:

• Functionaliteit

Een CMS beschikt over functionaliteiten voor samenwerking en web 2.0 toepassingen. Dit voorkomt het heruitvinden van het wiel en trekt de klant bij het CMS en hierin aanwezige content.

• Laagdrempelig

Een CMS vraagt minder kennis voor een efficiënt en effectief gebruik. Niet alleen de productiekant van het CMS profiteert hiervan, ook voor de gebruiker is dit interessant: het wordt als laagdrempeliger ervaren. Met als effecten: meer gebruik en meer tevreden klanten.

• Flexibel

Een CMS is flexibel in te richten al naar gelang doelen, behoeften en aard van de content.

Er zijn veel CMS'en beschikbaar op de markt. De meeste zijn echter minder geschikt voor gebruik door een relatief kleine doelgroep als een bibliotheek, of voor een relatief klein doel als een bibliotheekgids: te duur, te groot, te ingewikkeld.

Springshare onderkende de behoefte aan een CMS voor bibliotheekgebruik en ontwikkelde om deze reden haar product LibGuides. LibGuides wordt geleverd als Software as a Service (SaaS). LibGuides is als product dus uitsluitend beschikbaar via het web. De bibliotheek moet beschikken over een licentie.

LibGuides

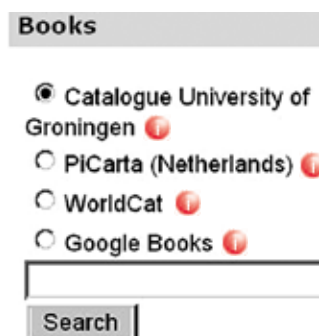
Het beschikbaar maken van content in een bibliotheekgids gemaakt met LibGuides is gebaseerd op een presentatie met Pages en Boxes. Pages vormen de structuur van de gids en zijn zichtbaar als menubalk (Figuur 1).

Boxes bevatten de content of verwijzen hiernaar. Figuur 2 toont een voorbeeld van een Box.

Voor het maken van bibliotheekgidsen zijn Pages en Boxes functioneel: bibliotheekgidsen hebben structuur nodig en mogelijkheden om content te presenteren. LibGuides lijkt dus geschikt om bibliotheekgidsen te maken en deze via het web te presenteren.

Door de webgebaseerde aard van LibGuides

figuur 2

zullen gidsen bovendien 24/7 beschikbaar zijn, wat van belang is gezien de trend tot plaats- en tijdsafhankelijk werken. Klanten van bibliotheken zijn vaak niet meer in de (fysieke) bibliotheek te vinden ⁶.

Nadat in 2009 de mogelijkheden van LibGuides waren onderzocht en de eerste ervaringen met het maken van gidsen positief bleken, is in februari 2011 gestart met het maken van een stelsel van bibliotheekgidsen door de Bibliotheek RUG. Dit stelsel is beschikbaar via www.libguides.rug.nl.

LibGuides.rug.nl

Primair doel van het stelsel in LibGuides.rug.nl is een compleet overzicht aan te bieden van basisgidsen. Met basisgidsen wordt een categorie van vakgerichte bibliotheekgidsen bedoeld. Een voorbeeld van een dergelijke basisgids: Spatial Sciences.

Basisgidsen zijn bij voorkeur Engelstalig. Dit vanwege het toenemende gebruik van de Engelse taal in het onderwijs en onderzoek. Alle basisgidsen presenteren een 'Home' Page met in de linkerkolom verwijzingen naar boxes met Quick Reference content. De middenkolom is bestemd voor boxes met content gerelateerd aan artikelen, de rechterkolom voor boxes met content gerelateerd aan boeken. De aanwinsten van het vakgebied in kwestie nemen hierbij een belangrijke plaats in. Figuur 3 toont een voorbeeld van een Home Page.

Naast de Home Page is ook de Feedback & Contact Page een vast element in iedere basisgids. Deze Page geeft gelegenheid tot interactie

Bibliografie

- ¹ Glassman NR, Sorensen K. From pathfinders to subject guides: One library's experience with libguides. *Journal of Electronic Resources in Medical Libraries* 2010;7(4):281-291.
- ² Lewis B, Griffin M. Special Collections and the New Web: Using LibGuides to Provide Meaningful Access. *Journal of Electronic Resources Librarianship* 2011;23(1):20-29.
- ³ Ouellette D. Subject Guides in Academic Libraries: A User-Centred Study of Uses and Perceptions. *Canadian Journal of Information and Library Science* 2011;35(4):226-241.

met de maker van de gids.

Volledigheid is niet het streven bij het maken van gidsen. Het doel is een selectie te bieden van de meest belangrijke content van een vakgebied en daarmee overzicht en context te bieden aan de klant.

Voor het inrichten van een stelsel van bibliotheekgidsen zijn enkele randvoorwaarden noodzakelijk: organisatie en het afstemmen van de werkwijze.

Organisatie en werkwijze

De makers van de gidsen zijn domeinspecialisten van de Bibliotheek. Zij kennen bij uitstek het vakgebied van de gids en de content die hier van toepassing is. Makers van gidsen staan niet alleen, maar worden ondersteund door andere makers en door een redactie. Hiermee is als het ware een Libguides.rug.nl-community gevormd die eendrachtig samenwerkt bij het maken en onderhouden van de gidsen.

Voor het maken van een gids hebben de specialisten een account nodig. De LibGuides-redactie ondersteunt de specialisten tevens met:

- Het beschikbaar stellen van handleidingen;
- Het beschikbaar stellen van standaard Pages en Widgets voor hergebruik. Voor de specialist betekent dit een vermindering van werklast en onderhoud.
- Technische ondersteuning;
- Het geven van feedback op gidsen in ontwikkeling.

De redactie bewaakt tevens de lay-out en tekstuele kwaliteit van de gidsen.

Het stelsel van basisgidsen is medio januari 2012 gecompleteerd. De specialisten zorgen ervoor dat deze gidsen continu worden onderhouden en aangepast aan de actuele stand van zaken.

De vraag is nu wat de toekomst nog meer zal brengen voor LibGuides.rug.nl?

figuur 3

Toekomst

De focus lag het afgelopen jaar op het completeren van het stelsel van basisgidsen. Dit doel is gehaald en de focus kan zich nu meer verleggen. Twee nieuwe categorieën van bibliotheekgidsen worden daarom in 2012 verder ontwikkeld: Multidisciplinair en Overige.

Onderwijs en onderzoek worden namelijk steeds meer vakgebied-overschrijdend. Ook content zelf ontwikkelt zich zodanig, en is steeds vaker te vinden in multidisciplinaire informatiesystemen. Redenen om te gaan onderzoeken op welke wijze multidisciplinaire bibliotheekgidsen ontwikkeld kunnen worden.

Tevens bleek behoefte aan een categorie Overige [gidsen]. Een voorbeeld van deze categorie is reeds gepubliceerd. De gids voor RefWorks (Software voor bibliografisch management) is gemaakt om voor de Rijkuniversiteit Groningen specifieke FAQs beschikbaar te stellen.

Conclusies

LibGuides valt positief op als laagdrempelige en flexibele manier voor het maken en presenteren van bibliotheekgidsen via het web.

In relatief korte tijd is het stelsel van basisgidsen in LibGuides.rug.nl gemaakt en op het web gepresenteerd. De domeinspecialisten van de Bibliotheek bleken graag bereid hun eigen gidsen te maken en te onderhouden.

LibGuides stimuleerde de samenwerking bij alle betrokkenen. Dit resulteerde in snellere doorlooptijden en een positief resultaat. ◀

• Springshare, leverancier van LibGuides-software:

www.springshare.com/about.html

• LibGuide voor Spatial Sciences:

libguides.rug.nl/spatialsciences

• LibGuide voor Refworks:

libguides.rug.nl/RefWorks